

Fundusz Azylu, Migracji i Integracji

Raport Końcowy

okres objęty raportem:

od 15.06.2018 do 14.09.2021

część merytoryczna

Należy wysłać do:

**Centrum Obsługi Projektów Europejskich
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji**
Raport składany w formie elektronicznej

Numer projektu lub numer umowy finansowej: 12/8-2017/OG-FAMI

Tytuł projektu: „Wielkopolska Wspólna Sprawa”

Nazwa beneficjenta: **Wojewoda Wielkopolski – Lider Projektu**

Caritas Polska – Partner

1. Stopień realizacji celów projektu (dotyczy wyłącznie raportu końcowego):

Celem głównym projektu było:

Kompleksowe podwyższenie standardu usług integracyjnych dla obywateli państw trzecich w województwie wielkopolskim.

Cel został zrealizowany poprzez kompleksowe działania realizowane w obrębie poszczególnych celów szczegółowych.

Celami szczegółowymi projektu były:

Doskonalenie wiedzy pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, Powiatowych Urzędów Pracy w woj. wielkopolskim oraz Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego dotyczącej przepisów związanych z integracją cudzoziemców, a także nabycie umiejętności pozwalających na ich profesjonalną obsługę.

W toku realizacji projektu zrealizowano cykl szkoleń dla pracowników urzędów i instytucji z zakresu „Praca z klientem cudzoziemskim”. Łącznie zrealizowano 4 grupy. W szkoleniach wzięli udział przedstawiciele urzędów, w tym powiatowych urzędów pracy, Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, ośrodków pomocy społecznej czy powiatowych centrów pomocy rodzinie.

W czasie 13 godzin dydaktycznych prowadzący przedstawili tematy:

Moduł 1:

1. Przepisy prawne regulujące pobyt cudzoziemców na terenie Polski.
2. Rodzaje wydawanych dokumentów i uprawnienia z nich wynikające:
 - Ruch bezwizowy
 - Wiza, rodzaje wiz
 - Karta pobytu (stałego, czasowego, rezydenta długoterminowego UE, status uchodźcy, ochrona uzupełniająca, pobyt ze względów humanitarnych)
 - Stemple w dokumencie podróży potwierdzające złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt.
 - Tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca.

- Genewski Dokument Podróży

3. Liczba migrantów z różnymi statusami pobytowymi w Polsce/ w województwie.

Moduł 2:

1. Zakres udzielania pomocy/ Zmiany w przepisach, interpretacji nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w aspekcie powierzania pracy cudzoziemcom.
2. Główne problemy migrantów związane z legalizacją pobytu i otrzymaniem prawa do pracy.
3. Główne problemy, z którymi stykają się pracownicy urzędów oraz sugerowane rozwiązania.

Moduł 3 - Rynek pracy:

1. Prawa pracowników cudzoziemskich (OPT)
2. Liczba cudzoziemców (OPT) na rynku pracy w Polsce/ w województwie
3. Główne problemy cudzoziemskich pracowników (OPT)
4. Zasady rejestracji w Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy, wymagane dokumenty.
5. Dokumenty zezwalające na pracę w Polsce:
 - Zezwolenia na pracę oraz typy zezwoleń,
 - Oświadczenie o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi,
 - Wykaz dokumentów pozwalających na pracę bez zezwolenia.
6. Główne problemy, z którymi spotykają się Urzędy Pracy oraz pracodawcy (opis i skala zjawiska) oraz sugerowane rozwiązania do każdego problemu.

Moduł 4 – Pomoc społeczna:

1. Formy i procedury przyznania pomocy cudzoziemcom udzielanej na poziomie gmin.
2. Rodzaje i wysokość świadczeń socjalnych przysługujących cudzoziemcom
3. Dokumenty, jakimi cudzoziemcy powinni się posługiwać w Polsce, aby mieć prawo do świadczeń socjalnych, zdrowotnych, możliwości udzielenia pomocy cudzoziemcom w ramach OPS, PCPR (z uwzględnieniem statusu cudzoziemcy oraz kraju pochodzenia).

Moduł 5 – Kompetencje instytucji działających na rzecz cudzoziemców:

- ogólna charakterystyka instytucji centralnych,
- wojewódzka mapa instytucji i ich charakterystyka,
- ważne informacje na temat instytucji z punktu widzenia cudzoziemców – zakres świadczonych usług ze strony poszczególnych instytucji.

Moduł 6 – Wielokulturowość:

1. Różnice międzykulturowe – aspekty ważne przy obsłudze klienta cudzoziemskiego.
2. Przykłady dobrych praktyk w pracy z osobami pochodzącymi z innych krajów i kręgów kulturowych.
3. Warsztaty na temat międzykulturowości.

Wskaźniki dotyczące całego okresu realizacji projektu:

Liczba uczestników szkolenia dla kadry urzędniczej: **108**

Zapewnienie specjalistycznych szkoleń dla personelu Wydziału Polityki Społecznej, Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, Powiatowych Urzędów Pracy w woj. wielkopolskim oraz opracowanie/wydanie praktycznego podręcznika dla podmiotów pracujących na rzecz integracji obywateli państw trzecich

Zatrudniony w projekcie Specjalista ds. publikacji i materiałów merytoryczno-szkoleniowych opracowywał podręcznik dla kadry pracującej z migrantami. Publikacja została skierowana do urzędników pracujących z migrantami, liderów lokalnych społeczności, nauczycieli, pedagogów czy psychologów. W podręczniku zawarto doświadczenia i rekomendacje wypracowane w trakcie prowadzenia szkoleń z kadrami urzędniczą i pedagogiczną. Publikacja zawiera wiedzę z międzykulturowości, a także praktyczne

wskazówki dla urzędników i nauczycieli dotyczące współpracy z grupą cudzoziemców. W przygotowaniu poszczególnych tematów do publikacji zostały wykorzystane fragmenty pisemnych opracowań wystąpień prelegentów zaprezentowane podczas szkoleń. Zespół ekspertów ds. wdrażania modeli integracyjnych dla OPT opracował materiały do podręcznika na temat modeli integracyjnych w innych krajach europejskich oraz przykładów dobrych praktyk. Przygotowany materiał stanowi rozdział w podręczniku dotyczący pracy z dziećmi cudzoziemskimi.

Podręcznik wydrukowano w nakładzie 2500 sztuk, oraz rozesłano do:

- w wersji drukowanej do 603 instytucji drogą pocztową (realizacja w ramach działania druku i składu publikacji),
- w wersji elektronicznej do 1766 instytucji drogą mailową.

Publikacja „Cudzoziemcy w Polsce. Podręcznik dla kadry pracującej z migrantami” dostępna jest również na stronie www projektu w zakładce „do pobrania”: <https://migranciwielkopolska.caritas.pl/materialy-do-pobrania/>

Wskaźniki dotyczące całego okresu realizacji projektu:

Liczba podręczników wyprodukowana dla kadry pracującej z migrantami: **2500**

Stworzenie i funkcjonowanie punktów informacyjno-doradczych dla obywateli państw trzecich na terenie woj. wielkopolskiego

W okresie od 15.06.2018 r. do 31.08.2021 r. w Kaliszu działało Centrum Pomocy Migrantom, od lutego 2019 r. do 31.08.2021 r. dostępne było wsparcie w punkcie obsługi cudzoziemca w Poznaniu, a od 01.07.2020 r. do 31.08.2021 r. działał również Punkt Informacyjny dla Cudzoziemców Państw Trzecich w Poznaniu. Centra oferowały obywatelom państw trzecich pomoc doradczą, administracyjną i integracyjną oraz doradztwo zawodowe oraz wsparcie socjalno-bytowe. Obywatele państw trzecich mogli uzyskać pomoc i pozyskać informację, na bieżąco prowadzono doradztwo integracyjne. Cudzoziemcy mieli w Centrum dostęp do komputera i możliwość skorzystania z Internetu, drukarki, pomocy przy redagowaniu pism.

Łącznie z usług Centrum i punktów prowadzonych przez Partnera - Caritas Polska oraz przez Lidera – Wojewodę Wielkopolskiego skorzystało 6351 cudzoziemców spełniających warunki kwalifikowalności w ramach projektów FAMI. Założone wskaźniki zrealizowano w większym zakresie niż założono we wniosku o dofinansowanie.

Wskaźniki dotyczące całego okresu realizacji projektu:

C2 - liczba osób należących do grup docelowych, wspieranych z przedmiotowego funduszu poprzez środki integracji w ramach strategii krajowych, lokalnych i regionalnych: **6351**

C2a - liczba osób należących do grup docelowych, którym udzielono pomocy poprzez środki ukierunkowane na kształcenie i szkolenie, w tym szkolenie językowe i działania przygotowawcze mające na celu ułatwienie dostępu do rynku pracy: **1309**

C2b - liczba osób należących do grup docelowych wspieranych poprzez zapewnienie doradztwa i pomocy w obszarze zakwaterowania, środków utrzymania i poradnictwa w kwestiach administracyjnych i prawnych: **4539**

C2c - liczba osób należących do grup docelowych, którym udzielono pomocy z zakresu opieki zdrowotnej i psychologicznej: **412**

C3 - liczba lokalnych, regionalnych i krajowych ram/środków/narzędzi polityki udostępnionych dzięki środkom wspieranym w ramach przedmiotowego funduszu, służących integracji obywateli państw trzecich, angażujących społeczeństwo obywatelskie, wspólnoty migrantów oraz wszelkie inne właściwe strony: **1**

Liczba osób, którym udzielono porady prawnej: **1279***

Liczba osób, które otrzymały poradę zawodową: **1267***

Liczba osób, które skorzystały z porady psychologa: **70**

* do celu wyliczenia wskaźnika osoby korzystające ze wsparcia wliczane są tylko raz – w pierwszym kwartale, w którym rozpoczynają korzystanie z danego rodzaju wsparcia

Zapewnienie kursów języka polskiego, co najmniej na dwóch poziomach, trwających minimum 24 miesiące w czasie realizacji projektu, dla obywateli państw trzecich, mieszkających na terenie woj. wielkopolskiego

Zrealizowano zajęcia z języka polskiego dla 5 grup minimum 12-osobowych, po 32 godziny dla każdej grupy. Kursy ukończone zostały przez 42 osoby. Elementami programu realizowanych kursów była historia i kultura polska. Skupiono się także na nauce praktycznego słownictwa w kontekście pracy zawodowej.

Wskaźniki dotyczące całego okresu realizacji projektu:

Ilość osób, które ukończyły kurs języka polskiego: **42**

Organizowanie nie rzadziej niż raz w miesiącu kursów adaptacyjnych dla cudzoziemców, mieszkających na terenie woj. wielkopolskiego, dotyczących wartości i praw obowiązujących w Polsce

W trakcie projektu zrealizowano kursy adaptacyjne dla 35 grup (350 osób). Kursy miały na celu omówienie aspektów formalno-prawnych związanych z pobytem w Polsce. Zakres tematyczny kursów obejmował:

1. prawa i zobowiązania obywatelskie
2. organizacje administracji władz centralnych i samorządowych
3. system szkolnictwa polskiego, służby zdrowia, pomocy społecznej, socjalnej, ubezpieczenia społeczne
4. charakterystyka instytucji wojewódzkich pracujących na rzecz integracji migrantów
5. prawa i obowiązki związane z przebywaniem na terytorium
6. elementy przedsiębiorczości ułatwiające integrację cudzoziemców poprzez ich usamodzielnienie w obszarze organizacji życia społecznego w Polsce, tradycja i kultura polska

Wskaźniki dotyczące całego okresu realizacji projektu:

Liczba szkoleń adaptacyjnych: **35**

Liczba uczestników szkoleń adaptacyjnych: **350**

Zapewnienie wsparcia szkół w woj. wielkopolskim w zakresie pracy z dzieckiem cudzoziemskim

W ramach projektu zorganizowano szkolenia z zakresu „Praca z dzieckiem cudzoziemskim” – 5 grup, w których udział wzięło w sumie 148 osób. Szkolenia skierowane były do nauczycieli i pedagogów szkolnych oraz pracowników placówek oświatowych.

W czasie 14 godzin dydaktycznych prowadzący przedstawili tematy:

Moduł 1:

1. Sytuacji dzieci z doświadczeniem migracji:
 - uczniowie cudzoziemscy w Polsce – wprowadzenie do tematyki (zarys zjawiska, akty prawne dotyczące nauczania dzieci cudzoziemskich);
2. Kształcenie cudzoziemców w polskim systemie oświaty.
3. Współpraca z rodzicami.
4. Elementy metodyki nauki dzieci cudzoziemskich języka polskiego - metody pracy z uczniem cudzoziemskim i nieznającym języka polskiego.
5. Sposoby postępowania i wdrażania do nauki w szkole dzieci migrantów.

Moduł 2:

1. Czynniki warunkujące sytuację szkolną ucznia cudzoziemskiego: prawne, społeczne, psychologiczne, kulturowe, system edukacji w kraju pochodzenia.
2. Wsparcia dziecka cudzoziemskiego:
 - metody wsparcia dziecka,
 - mentoring rówieśniczy jako metoda wsparcia dziecka z doświadczeniem migracji w środowisku szkolnym,

3. Przykłady dobrych praktyk.

Moduł 3:

1. Sytuacja społeczno-psychologiczna dzieci, nauczycieli i rodziców z doświadczeniem międzykulturowości:
 - rozpoznawanie trudności adaptacyjnych rodziny i dziecka
 - wsparcie psychologiczne i pedagogiczne z uwzględnieniem trudności z odnalezieniem się w nowej sytuacji i doświadczeniem dramatycznych przeżyć,
 - metody adaptacji w nowym środowisku,
 - przygotowanie polskich rodziców na przyjęcie dziecka z innego kręgu kulturowego
 - przykłady dobrych praktyk.

Moduł 4:

1. Doświadczenia z pracy doradcy z dziećmi cudzoziemskimi w środowisku szkolnym:
 - sposób organizacji pracy,
 - zadania,
2. Praca z klasą wielokulturową - metody wykorzystywane w integracji klas zróżnicowanych kulturowo – przykłady dobrych praktyk.
3. Adekwatne kulturowo narzędzia wsparcia i motywowania uczniów z doświadczeniem migracyjnym.
4. Przykładowe scenariusze zajęć lekcyjnych oferujące wiedzę z międzykulturowości.

Wskaźniki dotyczące całego okresu realizacji projektu:

Liczba przeszkolonych nauczycieli: **148**

Prezentacja pozytywnych aspektów migracji jako procesu wzbogacającego lokalne społeczności, co może mieć przełożenie na integrację obywateli państw trzecich, mieszkających na terenie woj. wielkopolskiego

W ramach projektu zrealizowano 30 audycji radiowych, których celem było przybliżenie tematu migracji oraz pokazanie pozytywnego wpływu migracji na rozwój lokalnej społeczności. Działanie pozwoliło na omówienie pozytywnych doświadczeń oraz dostarczyło wiedzę na tematy migracji i pozwoliło budować pozytywne postawy, otwartość na inność i tolerancję.

Wskaźniki dotyczące całego okresu realizacji projektu:

Liczba audycji: **30**

Wymiana dobrych praktyk z pracownikami innych niż krajowe organizacji pozarządowych wspierających rozwój cudzoziemców w społeczności lokalnej, czerpanie z ich doświadczeń w celu podwyższenia standardu usług integracyjnych dla obywateli państw trzecich w województwie wielkopolskim

W ramach projektu zrealizowano wyjazd na wizytę studyjną do Rzymu. Celem działania było zapoznanie uczestników z doświadczeniami i dobrymi praktykami realizowanymi w krajach UE w zakresie integracji migrantów. Tematem przewodnim wizyty było zaangażowanie społeczne obywateli i inicjatywy oddolne skierowane do migrantów ze szczególnym uwzględnieniem wolontariatu zaangażowanego w integrację. Ponadto uczestnicy wizyty studyjnej mieli możliwość zapoznać się z innymi doświadczeniami w zakresie pomocy cudzoziemcom i ich integracji ze społeczeństwem przyjmującym, ze szczególnym uwzględnieniem inicjatyw oddolnych i samopomocowych.

Wskaźniki dotyczące całego okresu realizacji projektu:

Liczba osób które wzięły udział w wizycie studyjnej: **6**

Poprawa sytuacji socjalno-bytowej migrantów – obywateli państw trzecich, mieszkających na terenie woj. wielkopolskiego

W okresie realizacji projektu wielu migrantów – obywateli państw trzecich skorzystało z pomocy socjalno-bytowej. Przyznawano dofinansowania do mieszkań, refundację kosztów leków i drobnych zabiegów medycznych, zakupu odzieży. Pomoc ta została zrealizowana zgodnie z poniższymi wskaźnikami:

Wskaźniki dotyczące całego okresu realizacji projektu:

Liczba osób, które otrzymały paczkę z artykułami higienicznymi: **1449***

Liczba osób, które otrzymały paczkę z artykułami żywnościowymi: **1040***

Liczba osób, które otrzymały wsparcie w zakresie opieki zdrowotnej: **342***

Liczba osób, które otrzymały wsparcie w zakupie odzieży: **166***

Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie do mieszkania, akademika: **255***

* do celu wyliczenia wskaźnika osoby korzystające ze wsparcia wliczane są tylko raz – w pierwszym kwartale, w którym rozpoczynają korzystanie z danego rodzaju wsparcia

Wzmocnienie procesu integracji dzieci polskich oraz obywateli państw trzecich

W celu wzmocnienia procesu integracji dzieci cudzoziemskich z dziećmi polskimi:

- Prowadzono świetlicę dla dzieci, w ramach której prowadzone były zajęcia edukacyjne, wyrównawcze, cykliczne wyjścia do instytucji kultury, na basen itp. w ramach tzw. „Spotkań z kulturą”
- Organizowano turnusy integracyjne: w trakcie projektu zrealizowano dwa 11-dniowe turnusy integracyjne dla dzieci. W każdym turnusie wzięło udział 45 dzieci, łącznie w turnusach uczestniczyło 90 osób. Turnusy odbyły się w ośrodku w Krynicy Morskiej. Turnusy miały charakter sportowo-żeglarski.
- Opracowano Pakiety powitalne dla dzieci – opracowano i wydrukowano pakiety powitalne, wydrukowano w ilości 15 000 sztuk oraz dostarczono do 500 szkół na terenie woj. wielkopolskiego

Wskaźniki dotyczące całego okresu realizacji projektu:

Liczba dzieci, uczęszczających do świetlicy: **50**

Liczba pakietów powitalnych dla dzieci: **15 000**

Liczba dzieci – uczestników turnusu integracyjnego: **90**

Prowadzenie powszechnie dostępnej strony internetowej dla osób państw trzecich w językach: angielskim, rosyjskim i ukraiński

W trakcie realizacji projektu prowadzono stronę informującą o bieżących działaniach: <https://migranciwielkopolska.caritas.pl/>

Wszystkie informacje na stronie zostały opublikowane w 4 językach: polskim, angielski, rosyjskim oraz ukraiński.

Wskaźniki dotyczące całego okresu realizacji projektu:

Liczba informacji prasowych zamieszczonych na stronie: **98**

<u>Działanie 5:</u> Doradztwo psychologiczne <u>Cel szczegółowy:</u> Integracja/Legalna migracja	Od VI do XII kwartału realizacji projektu udzielano indywidualnego wsparcia psychologicznego. Sesje z psychologiem miały na celu aktywizację uczestników w społeczeństwie polskim, podniesienie samooceny, świadome zarządzanie karierą, efektywne budowanie swoich kompetencji i wizerunku na rynku pracy. Beneficjenci otrzymywali wsparcie w sytuacjach kryzysowych. W sumie w ramach projektu z doradztwa psychologicznego skorzystało 70 osób. <u>Wskaźniki do działania osiągnięte w kwartale sprawozdawczym 07-09.2021:</u> Liczba osób, które skorzystały z porady psychologa: 0	
---	--	--

2. Zakres, w jakim projekt osiągnął zamierzone rezultaty do czasu złożenia raportu końcowego – szczegółowy opis wraz z podaniem danych liczbowych w kontekście założeń przedstawionych w opisie projektu będącym częścią wniosku (dotyczy wyłącznie raportu końcowego):

Zamierzone rezultaty jak założono w opisie projektu będącym częścią wniosku	Osiągnięte rezultaty
Opracowanie podręcznika dla pracowników administracji publicznej, wolontariuszy, liderów NGO's współpracujących z obywatelami państw trzecich i pracujących na rzecz ich integracji.	Zrealizowano cykl szkoleń dla pracowników urzędów i instytucji z zakresu „Praca z klientem cudzoziemskim” oraz szkoleń dla nauczycieli „Praca z dzieckiem cudzoziemskim” i na podstawie materiałów ze szkoleń oraz materiałów zebranych przez Specjalistę ds. publikacji opracowano podręcznik dla kadry pracującej z migrantami, który wydano w ilości 2500 egzemplarzy. W celu jak najszerszego rozdystrybuowania publikacji wysłano go zarówno w formie tradycyjnej jak i elektronicznej. W sumie publikację skierowano do 1766 instytucji: urzędów, szkół, pracodawców, organizacji itp.
Nawiązanie współpracy pomiędzy instytucjami sektora publicznego z organizacjami pozarządowymi, umożliwiające usprawnienie udzielanej pomocy cudzoziemcom na terenie woj. Wielkopolskiego.	Zespół projektowy Partnera na bieżąco współpracował z zespołem Lidera w celu poprawy jakości świadczonych usług na rzecz cudzoziemców. Współpracowano także z ośrodkami pomocy społecznej, szkołami, Strażą Graniczną w celu zapewnienia pomocy migrantom w konkretnych przypadkach wymagających interwencji pracowników Centrum Pomocy Migrantom. Pozwoliło to na nawiązanie efektywnej współpracy pomiędzy różnymi instytucjami w województwie. W celu wzmocnienia współpracy pomiędzy instytucjami w toku realizacji projektu zorganizowano dwa spotkania z pracodawcami, na które zaproszenie zostali przedstawiciele Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu oraz Straży Granicznej, a których celem było propagowanie aktualnej wiedzy dotyczącej pobytu i pracy cudzoziemców w Polsce. Aktywnie współpracowano także z firmami zatrudniającymi cudzoziemców, wspierano pracodawców w procesie zatrudniania cudzoziemców czy w legalizacji ich pobytu i pracy w Polsce.
Umożliwienie dostępu obywateli państw trzecich do usług integracyjnych, pomocy prawnej, psychologicznej oraz doradztwa zawodowego poprzez funkcjonowanie punktów informacyjno-doradczych oraz Centrum Pomocy Migrantom na terenie woj. wielkopolskiego dla obywateli państw trzecich zapewniających wspomnianą pomoc.	W ramach działania Centrum Pomocy Migrantom, Punktu obsługi cudzoziemców oraz Punktu Informacyjnego Dla Cudzoziemców Państw Trzecich w Poznaniu zapewniono pomoc dla 6351 migrantów. W punktach zapewniano: • wsparcie doradcze, integracyjne i administracyjne, • wsparcie prawne, • porady psychologiczne, • doradztwo zawodowe, • wsparcie socjalne. Udzielone wsparcie w wyżej wymienionym zakresie przewyższyło wstępnie założone wskaźniki.
Poprawa zdolności komunikacyjnych cudzoziemców, mieszkających na terenie woj. wielkopolskiego w życiu	Zrealizowano zajęcia z języka polskiego dla 5 grup min. 12-osobowych po 32 godziny dla każdej grupy. Kursy ukończone zostały

Zamierzone rezultaty jak założono w opisie projektu będącym częścią wniosku	Osiągnięte rezultaty
codziennym i zawodowym (integracja poprzez wejście na rynek pracy) dzięki uczestnictwu w kursach języka polskiego na dwóch poziomach trwających minimum 24 miesiące, zakończonych otrzymaniem zaświadczenia wewnętrznego.	przez 42 osoby. 42 uczestników projektu otrzymało zaświadczenia o ukończeniu szkolenia.
Ułatwiona integracja społeczna cudzoziemców, mieszkających na terenie woj. wielkopolskiego, oraz zrozumienie specyfiki życia społecznego w Polsce po odbyciu kursów adaptacyjnych.	W ramach projektu 350 migrantów skorzystało ze szkoleń adaptacyjnych, w ramach których uczestnicy dowiedzieli się m.in. jakie są prawa i obowiązki obywatelskie, poznali system szkolnictwa, służby zdrowia, pomocy społecznej oraz swoje prawa i obowiązki w związku z pobytem w Polsce, co przelożyło się na ich lepszą integrację w Polsce. W sumie zrealizowano 35 grupy kursów adaptacyjnych. Na szkoleniach przekazywano uczestnikom materiał zawierający najważniejsze informacje o życiu i pracy w Polsce. Informacje zostały opracowane w językach polskim, ukraińskim, rosyjskim i angielskim.
Nabycie przez pracowników szkół w woj. wielkopolskim kompetencji międzykulturowych, poprawa relacji między uczniami cudzoziemskimi i nauczycielami, poprawa samopoczucia i bezpieczeństwa w szkole dzieci z państw trzecich.	W ramach projektu zorganizowano szkolenia z zakresu „Praca z dzieckiem cudzoziemskim” dla 5 grup. Szkolenia skierowane były do nauczycieli i pedagogów szkolnych oraz pracowników placówek oświatowych. W sumie w szkoleniach wzięło udział 148 osób. Ponadto do szkół skierowano również publikację „Cudzoziemcy w Polsce”, która zawiera rozdział na temat pracy z uczniem cudzoziemskim i dobrych praktyk w tym zakresie.
Realizacja i wyemitowanie w wybranej stacji radiowej audycji, poświęconej tematyce migracji. Działanie pozwoli na omówienie pozytywnych doświadczeń oraz dostarczy wiedzę na tematy wcześniej wspomniane i pozwoli budować pozytywne postawy, otwartość na inność, tolerancję).	W ramach projektu zrealizowano 30 audycji radiowych, których celem było przybliżenie tematu migracji oraz pokazanie pozytywnego wpływu migracji na rozwój lokalnej społeczności. Działanie pozwoliło na omówienie pozytywnych doświadczeń oraz dostarczyło wiedzę na tematy migracji i pozwoliło budować pozytywne postawy, otwartość na inność i tolerancję.
Stale funkcjonująca powszechnie dostępna strona internetowa z niezbędnymi informacjami i formularzami dokumentów dla osób państw trzecich w językach: angielskim, rosyjskim i ukraińskim.	W trakcie realizacji projektu prowadzono stronę informującą o bieżących działaniach: https://migranciwielkopolska.caritas.pl/ Wszystkie informacje na stronie zostały opublikowane w 4 językach: polskim, angielski, rosyjskim oraz ukraińskim.